

DOMOVINA

Kahaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Avstrijska cesarica Elizabeta †.

Vsaka smrtna novica iz naše priljubljene in prezvišene vladarske hiše presune zveste in udane prebivalce širne Avstrije. Kruta osoda namenila je naši oboževani vladarski rodovini, da jo zadevajo zadnji čas zaporedoma nad vse grozni, siloviti slučaji smrti. Ni še deset let, odkar je sklenil na tragičen način svoje mlado, nadepolno življenje namenjen nam vladarjev naslednik, pred letom umrl je vsled usodnega padca cesarjev stric, a sedaj se je pripetilo najhujše, kar zamore preblagega vladarja-jubilarja zadeti: njegova preblaga soproga in sovladarica, cesarica Elizabeta je mrtva, padla je kot žrtva poživiljenega morilca.

Nihče ni hotel verjeti v nedeljo, ko se je raznesla pretresljiva vest o umoru cesarice. Pa presega tudi človeški razum, kje na svetu bi bilo tako peklensko propadlo človeško bitje, ki bi morilo slabotno, bolešno, priletno žensko, brez najmanjšega povoda, brez vsakršnega namena.

Krvoločno društvo anarhistov, kojih vališče je Italija, rodilo je tako bitje.

Pokojna cesarica se je rodila v Possenhofenu pri Monakovem, dne 24. decembra 1837, kot druga hči bavarskega vojvode Maksa Josipa. Z našim cesarjem bila je poročena dne 24. aprila 1854. l. Leta 1879. obhajal je presrečni par petindvajsetletnico poroke.

Cesarica je bila jako blagega značaja, zelo dovetna za vsako umetnost in znanstvo. Učila se je mnogih jezikov, posebno pa se je še uglobila v mažarščino, da je čitala vsa dela mažarskih uglednih pisateljev in pesnikov. Naravno je tedaj, da jo je mažarski narod nad vse oboževal. Za splošno javnost se ni mnogo brigala, v politične zadeve se ni sploh nikdar vtikala, zato pa je čutilo njeno blago srce tembolj z vsakterim uboštvom ter isto tudi lajšala, kjerkoli je zanj zvedela. Bila je prava čuteča mati revnemu ljudstvu.

Vsled bolehanja bivala je pokojna cesarica v raznih toplicah v inozemstvu. V petek dne 9. t. m. prišla je tudi v divno mesto Geneva v Švici, od koder se je hotela drugi dan v soboto zopet odpeljati. Toda usoda odločila je drugače. Med potom zaleti se iz skrivališča morilec, Italijan Lucheni, ter ji sune smrtno bodalce v prsi. Cesarica je pač omahnila, a se vzdržala po koncu. Ob roki svoje spremljevalke dospela je na ladijo ter se spustila na klop. Kmalu pa jo je obšla nezavest; prenesli so jo v bližnji hotel, kjer je tudi izdihnila.

Niti cesarica, niti spremljevalca nista znala, da nosi v prsih smrtno rano. Bodalce je bilo namreč tako ozko, da so še le pri odstranjenju obleke zapazili majhno rano, iz katere je priteklo le par kapljic krvi.

Morilca so takoj zgrabili, ki pa se vede napram izpraševanju z drzno hladnostjo. Izpovedal je namreč, da je že od mladosti ud krvoželjnih anarhistov, da je prišel v Švico, kjer je pričakoval vojvodo Orleanskega ali kako drugo vladarsko osebo, da jo umori.

Trpka usoda privedla je ravno našo preblago vladarico za krvno žrtev človeški zveri.

Kako bi naj ne vstrepetal ves svet nad zločinom, kakršnega zgodovina dosedaj še ne pozna, kako naj še pa le verni avstrijski narodi pretrpijo grozodejstvo na svoji ljubljani državni materi! — Ohranjen ji bodi na večni spomin! Milijon žalujočih podanikov prosijo nebeške tolažbe za tako nensmiljeno skušanega vladarja-jubilarja.

Geneva 11. sept. Nj. Veličanstvo cesarica Elizabeta bivala je zadnji čas v kopališču de Caux v Švici odkoder je uživala diven razgled na snežnobele Alpe. V petek dne 9. t. m. prepeljala se je čez genevsko jezero v mesto Geneva, da si priskrbi nekatera nakupovanja. Na potovanju spremljala jo je samo grofica Sztaiai in jeden sluga, ostalo spremstvo pustila je v de Caux. V Genevi hotela je ostati nepoznana, vendar je ondotno redarstvo zvedelo za njeno priuhočnost ter odredilo nekaj tajnih policijskih agentov, da jo skrivoma spremljajo in varujejo. Ko je cesarica dozvedela za to skrb, prepovedala si je vsako varstvo, češ, kdo bo storil kaj žalega bolni ženi. Dne 10. t. m., t. j. v soboto ob polu 1. uri popoldne hotela se je zopet vrniti čez jezero. Blizu parobrodnega mostu zaleti se iz skrivališča za nekim drevesom mlad človek v cesarico s tako silo, da je omahnila ter bi bila skoraj padla. Napadalec je takoj ubežal v živahne ulice, misleč, se med ljudmi skriti. Dva kočijaža, ki sta ves prizor videla, sta ga ujela. Cesarica je močno obledela ter se opotekala. Njena spremljevalka je mislila, da je to vsled nenadnega strahu. Cesarica kakor spremljevalka sta mislili, da je hotel zločinec odtrgati cesarici zlato verižico in uro. Oprta na svojo spremljevalko šla je še sama na parobrod, oddaljen nad 150 metrov. V prsih je pač čutila bolečine, a da je zabodena, ni vedela ne sama, ne grofica. Prišedša na ladijo, zgrudila se je nezavestna na klop. Položili so jo brzo na nosilke, odpeli obleko, v mnenju, da je navadna nezavest. Sedaj so še le opazili centimeter široko rano, iz katere je priteklo le par kapljic krvi. Smrtno orožje bilo je ozko trivoglato bodalo, ki je prebodlo cesarici srce vse skozi in skozi. Ko so jo prenesli v bližnji hotel, ni se več zavedla, nego so konstantovali zdravniki smrt.

Geneva 11. sept. Truplo umrle cesarice položili so danes v začasno rakev, katere pokrov je steklen. Obraz ji je popolnoma nespremenjen ter kaže vse poteze na licu, kakor mirno zaspale. Vsled tega je soditi, da ni mnogo trpela, najbrže pravih bolečin niti občutila ni, ker je srce kmalu zakravelo na znotraj.

Dunaj 11. sept. Grozna novica zadela je cesarja prebitko, da je vskliknil: „Meni ni bilo ničesar prihranjenega na svetu!“ — „Ne razumem kako je mogel vzdigniti človek roko proti ženi, ki ni nikdar nikomur storila nič žalega, ki je delala le dobro“. Prve dni se ni prikazal iz gradu Schöbrunn, temveč se je tolažil medsebojno z hčerama Valerijo in Gizelo.

Geneva 13. sept. Cesarico so odpeljali danes od tod na Dunaj v posebnem vlaku, ki je prišel po njo iz Dunaja. Krsto so zalili s svinčcem, blagostovljenje imelo je povsem privatni značaj, ker je bilo prisotno samo cesarično spremstvo. Na vseh postajah, koder je vlak vozil, so zvonili z vsemi zvonovi.

Dunaj 14. sept. Vlak s pokojno cesarico pride sem dne 15. t. m. ob 7. uri 45 min. Ob 10. uri zvečer prenesli bodo krsto v procesiji s kolo dvora v cesarjev dvor, kjer bo občinstvu dovoljen pristop k rakvi v petek od 8. do 5. ure, v soboto od 8. do 12. ure dopoldne. V soboto popoldne bo svečani prenos v kapucinsko cerkev, kjer so hranjeni vsi umrli člani Habsburžanov. Pogreba se bodo udeležili vsi evropski vladarji ali osebno, ali po odposlancih in deputacijah.

„Naša straža“.

Miroljubnost in pohlevnost diči našo slovensko naravo. Naš boj ni bil nikoli ofenziven (napadajoč), nego povsod le defenziven (odbijajoč sovražne napade). Toda niti tam se nismo znali vselej pravočasno in odločno pokazati, kjer se nas je hudobno napadalo ter skušalo uničiti; tudi tukaj bi se bili še vedno radi izognili boju ter smo čakali, ne preneha li hudobni nasprotnik zlepa.

Nemci so si ustanovili zloglasni „šulferajn“ da nas uničijo duševno, pričenši našo mladino odtujiti materinem jeziku in podedovani veri, šegam in običajem. Mi smo videli hudobne nemške nakane, čutili smo že žalostne posledice njih zavratnih napadov, vzlic temu smo še počakali dokaj časa, predno smo si začeli postaviti barikaade v obrambo, predno smo si ustanovili našo dično šolsko družbo sv. Cirila in Metoda.

Naši nasprotniki pa se sedaj že niso več zadovoljevali z duševnim tlačanjem na nas Slovence, uničiti hočejo tudi gmotno naš kmetijski rod in ga pognati po svetu.

Ustanovili so društvo „Südmark“, ki ima nesramni namen, odrivati našega kmeta iz rodne zemlje, pokupiti slovenska posestva posamezno ter jih prodati, če tudi pod ceno, trdim Nemcem ali zagrizenim nemškutarjem, da tako zginejo polagoma slovenski posestniki, da bodo lahko

tudi ostalim Slovincem klicali: „Tukaj ste tujci na svojih tleh, zemlja je nemška last!“

Do tega pa ne sme priti, dokler še diha zadnji slovenski rodoljub.

Dolgo smo gledali tudi tukaj mirno napade tega društva, videli smo pasti iz naših vrst marsikatero žrtvo, na kojega zemljo so prežali südmarkovci liki gladni volkovi.

Tudi temu mora biti sedaj konec, za kar smo si ustanovili defenzivno društvo „Naša straža“, koje pravila naj si pač vsakdo v naslednjem pozorno prečita:

§ 1. Ime in sedež. Društvo se imenuje „Naša straža“; svoj sedež ima v Ljubljani; razteza se po deželah in kraljestvih, zastopanih v državnem zboru, in ni politično.

§ 2. Namen. Društvu je namen podpirati in krepiti v gospodarskem in kulturnem oziru Slovence in Hrvate na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem, v jezikovno obmejnih ali jezikovno mešanih pokrajinah.

§ 3. Sredstva. V dosego svojega namena društvo:

1. zbira denarne doneske: ustanovnino, udnino, darila, volila itd.;
2. združuje slovenske gospodarske organizacije, (gospodarske zadruge, kmečka društva, obrtne zadruge, posejilnice), korporacije in nepolitična društva v smislu svojega namena;
3. podpira v gori naznačenem okrožju (§ 2) slovensko in hrvatsko obrt in trgovino;
4. brani slovenska in hrvatska posestva imenovanih pokrajin (§ 2) v gospodarskem obziru;
5. organizuje ožje deželne, okrajne in krajevne odbore, ki po določenem načrtu (§ 7 odst. 6.), poizvedujejo o gospodarskih in kulturnih razmerah slovenskega in hrvatskega ljudstva v svojem okrožju, s primernimi nasveti poročajo svoje poizvedbe glavnemu odboru in v društvene namene nabirajo denarna sredstva.

§ 4. Udje. Udje so:

- A. ustanovni;
- B. redni, in sicer:
 - a) Moški in ženske, ki so dovršili 16. leto;
 - b) nepolitična društva, zadruge, korporacije v društvenem okrožju;

Kdor hoče društvu pristopiti, oglasi se pri načelstvu, ki ga vsprejme, ali pa odkloni, ne da bi moralo navesti kake vzroke za to. V tem oziru ni priziva.

§ 5. Pravice udov. Udje se smejo udeleževati zborov, predlagati predloge, glasovati, voliti in voljeni biti. Društva in zadruge se smejo vdeleževati teh zborov vsaka po enem zastopniku, ki se mora izkazati, da je pooblaščen po odboru svojega društva ali zadruge. Ti zastopniki imajo ravno tiste pravice, kot drugi udje.

§ 6. Dolžnosti udov. A. Udje morajo plačevati svoje doneske in sicer: Ustanovni enkrat za vselej vsaj 50 kron, in razdelé lahko svoje plačevanje na pet let po 10 kron. Redni udje plačajo vsaj po ero krono na leto.

B. Društva in zadruge morajo odrajtovati svoje letne doneske, katerih svota se razmeram primerno dogovori z načelstvom, ki pa ne sme znašati manj nego 10 kron.

§ 7. Društveno vodstvo. Društvo vodi glavni odbor. V ta odbor se voli vsako tretje leto pri rednem občnem zboru 50 odbornikov in sicer: 10 s Kranjskega, 10 s Štajarskega, 10 s Koroškega, 10 s Primorskega in 10 izven teh dežel. Vrh tega ima še vsako z društvom zavezano društvo ali zadruga pravico po svojem odboru imenovati po jednega odbornika. Glavni odbor se deli v tri oddelke: a) pravni, b) informacijski in organizacijski, c) gospodarski.

Pravni oddelek sestoji iz strokovno izvežanih mož, ki so društvu v pravno pomoč.

Informacijski in organizacijski oddelek organizuje poizvedbe po posameznih udih, po društvu pripojenih društvih in po ožjih odborih.

Gospodarski odsek goji zvezo z gospodarskimi organizacijami in se v posamnih slučajih posvetuje, kako naj se z njihovo pomočjo dosega društveni namen.

Oddelki se samostojno vstanavljajo in sicer tako, da odborniki glavnega odbora volijo izmed svoje srede 15 članov v gospodarski, 15 članov pa v pravni oddelek. Ostali odborniki pa pripadajo informacijskemu in organizacijskemu oddelku. Noben odbornik ne more pripadati dvema oddelkom. Vsak oddelek si voli izmed svoje srede predsednika, prvega in drugega tajnika. Predsednik in prvi tajnik morata bivati v Ljubljani; drugi tajnik mora biti izvenkranjski društvenik. Po potrebi sklicuje predsednik vsakemu oddelku oddelkove seje; v nujnih slučajih sme tudi pisмено poizvedeti mnenje odbornikov. Če je predsednik zadržan, namestuje ga prvi tajnik. Sklepi v oddelkih, ki se sklepajo z nadpolovično večino glasov, se predlagajo načelstvu v končno rešitev.

Glavnemu odboru v pomoč se vstanavljajo ožji odbori. Tak ožji deželni, okrajni ali krajni odbor se sme vstanoviti od društvenih članov samo z dovoljenjem načelstva, ki mu imenuje predsednika. Število odbornikov je poljubno od 3—15. Ožji odbori imajo nalogo podpirati vzlasti informacijski in organizacijski oddelke. V svojem delovanju so odvisni od načelstva, od katerega dobivajo potrebna navodila za svoje delovanje.

Načelstvo sestaja iz predsednikov in tajnikov imenovanih treh oddelkov. Načelstvo si izvoli izmed svoje srede predsednika in njegovega namestnika, tajnika in njegovega namestnika, blagajnika in njegovega namestnika. Izvenkranjski tajniki posamnih oddelkov, ki naj se razdelé tako, da jeden pripade Štajarskemu, jeden Koroškemu in jeden Primorskemu, se v načelstvu izvolijo za drugega, tretjega in četrtega tajnika.

Načelstvo vprejemlje poročila posamnih oddelkov in sklepa o njih; poročila in nasvete posamnih udov, društev, zadrug in pododborov

LISTEK.

Drevo usaditi je veliko in zaslužno dobro delo.

Narodna pravljica. Zapisal Fr. P k.

Živel je svoje dni, tako se pripoveduje, človek, ki ni prav nič dobrega storil na svetu. On ni pomagal ne siromakom ne ubožcem ter sploh za reveže in nesrečnike ni imel ne usmiljenja ne srca. Berača je vsacega z jezo in srdom odpodil od svoje hiše. Pa tudi za druge človekoljubne naprave ni dal niti beliča. Ko mu pa čas življenja na tem svetu doteče, pokliče ga Bog na sodbo. „Kje so tvoja dobra dela?“ ga vpraša pravičen in oster sodnik; „brez dobrih del te ne morem sprejeti v svoje kraljestvo“. „Gospod“, pravi človek, „ne spominjam se, da bi bil kedaj na svetu kaj dobrega storil“. Sedaj ukaže Bog nadangelju, da pogleda v knjigo življenja. Tam kaj pa najde zapisano, da je dotični človek vsadil enkrat vrbovo šibico, iz katere je potem zrastle veliko drevo. — Bog ga vpraša, če se li tega spominja. „Da“ odgovori človek, „ko sem

bil še pastir, sem res enkrat za nekim potokom vtaknil v zemljo vrbovo vejico; ne vem pa, je-li ozelenela ali ne“. „Da, ozelenela je“, pravi nebeški Oče, „in postala je mogočno drevo z velikim in košatim vrhom. V vrhu tega drevesa najdejo sedaj moje ljube tičice varno zavetje pred hudim vremenom; tukaj gnezdiijo in tukaj prepevajo meni v čast in slavo svoje pesmice. Hladna senca od drevesa krepča mojo travico in hladi vodico, katero pijejo ljube moje živalice. Ker si ti to drevo usadil, pravi Gospod dalje, si učinil veliko dobro delo in jaz te vzamem tudi radi tega edinega dobrega dela med svoje izvoljene v nebeško kraljestvo.“

Tako govori narodna pravljica, katere je sicer izvir narodne domišljije, vendar pa ona kaj lepo in nežno dokazuje, kolika je vrednost drevja in kako zaslužno dobro delo učini tisti, ki marljivo zasaja že kakršnakoli drevesa, zlasti pa še sadna drevesa. Kako lepo se duhu te pravljice prilagajo tudi besede Slomškovice, ki pravi: Kdor sadno drevo usadi, za celo svojo hišo veliko dobro delo stori, ki bode veliko let od drevesnega sadu uživala.“

Vojna 2000. leta.

Fantastična povest A. Boruma. Iz rusčine poslovenil Zaplaninec.

Mladi pa krepki ljudje, ki pospešujejo obrt ter kmetijstvo, se puste na miru, kot rezerva v slučaju skrajnosti.

„No s čim pa hranite tako množino vojakov, skupivšo se na nevelikem prostoru?“ sem vprašal.

„S konzervami“, je kratko odvrnil Saver, in zatem sem zavzeto slišal od njega, da se je kemikom slednjič posrečilo najti sredstvo zgostiti vse neobhodne elemente za človeško hrano, v docela kemično čisti obliki, do take stopinje, da porcija hrane, potrebne človeku za celi dan ni večja od pečenega oreha.

Na mojo opazko, da je človeško telo dolžno kakor poprej zahtevati, da bi bil želodec napolnjen, je moj pripovedovalec odvrnil, da so se ljudje polagoma odvadili veliko jesti; sicer si vojaki pripravljajo iz kemičnih konzerv tečne jedi.

Videč, da ga neverjetno gledam, me je povabil na obed.

Potegnil je iz žepa nekoliko kositrnih skatljic, odprl jedno ter mi jo dal povohati.

oddaja oddelkom v pretres in poročanje. Načelstvo sprejemlje ude v društveno zvezo, organizuje krajevne, okrajne in deželne odbore in sploh izvršuje vrhovno vodstvo nad vsem društvenim delovanjem. Seja načelstva je sklepčna, če so navzoči vsaj štirje njegovi člani. Načelstvo voli in sklepa z nadpolovično večino glasov. Predsednik, oziroma njegov namestnik, sklicuje seje in jim predseduje. Načelstvo se pa mora sklicati v sejo tudi, če to zahtevajo vsaj trije njegovi člani.

§ 8. Občni zbor. Redno se vrši občni zbor vsako leto meseca avgusta; izredno pa, če ga zahteva tretjina rednih udov. Občni zbor voli vsako tretje leto odbor; vsako leto pa tri pregledovalce računov, sklepa o poročilu načelstva v zadnjem upravnem letu, ki se sklepa 31. julija, o premenbi pravil in o razdružitvi društva. Občni zbor se naznanja po slovenskih časopisih vsaj 14 dni prej. Sklepčen je ne glede na število navzočih udov in sklepa po nadpolovični večini glasov. Čas, kraj in dnevni red občnega zbora določa načelstvo, istotako časopise, v katerih se razglasa občni zbor.

§ 9. Razsodišče. Pri prepirih iz društvene razmerja voli vsaka stranka po dva razsodnika. Razsodniki si volijo predsednika izmed drugih društvenikov. Proti razsodbam tega razsodišča ni ugovora.

§ 10. Razpust društva. Društvo preneha, če je razpusti gosposka ali če se to sklene pri občnem zboru z dvetretjinsko večino. Društveno premoženje prevzame za slučaj, da gosposka razpusti društvo, mestna hranilnica ljubljanska in je izroči novemu društvu, ako se ustanovi tekom petih let z enakim namenom. Če se pa to ne zgodi, pripade po petih letih polovica premoženja družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, druga polovica jednaki družbi za Istro.

Ako pa društvo preneha po lastnem sklepu, določi občni zbor zajedno, v katere namene se porabi društveno premoženje.

§ 11. Začasna določila. Predlagatelji teh pravil vsprejemljejo, brž ko so potrjena, oglašajo za društvo. Ko je oglašanih vsaj 30 udov, skličejo ustanovni shod, pri katerem se voli odbor. Potem je društvo ustanovljeno.

Trdnjavo in orožje imamo, treba je le nevstrašnih in za sveto reč navdušenih borilcev.

Kdor ima le iskrico ljubezni do svojega rodü, do rodne slovenske zemlje, ter ne nosi obojega morda le na jeziku, dal se bo brezmučno vpisati v vrste narodnih bojnikov „Naše straže“. Število dorasti mora v kratkem na tisoče, tembolj, ker se vabi krepki in nežni spol.

Prijave sprejema gospod državni poslanec Fr. Povše v Ljubljani.

Celjske novice.

(Requiem ali črno mašo za dušnico) za Nj. Veličanstvo pokojno cesarico Elizabeto služilo se je danes ob 8. uri zjutraj v celjski župni

cerkvi. Prisostovali so vsi javni zastopi, oblasti in zavodi s svojimi organi in množica vernega ljudstva. — Pri pogrebu na Dunaji dne 17. t. m. zastopal bo štajarske Slovence deželni poslanec, dež. glavarja namestnik g. dr. Josip Sernec iz Celja.

(Sadna razstava v Celji.) katero priredi „Kmetijska zadruga“ iz Žalca v prostorih „Narodnega doma“ otvori se v nedeljo popoldne, t. j. dne 18. t. m. ter ostane odprta dne 18., 19. in 20. t. m. Vstopnina 10 kr. Pričakovati je pač vsestranskega zanimanja.

(Na celjsko slovensko-nemško gimnazijo) pozvan je g. dr. Karol Trtnik iz Maribora za profesorja.

(Osebnost vest.) G. Maks Langer vitez Podgoro, sodni tajnik pri celjskem okrožnem sodišču, je imenovan za deželno sodnega svetnika. Gosp. Jakob Antloga, pravni praktikant pri celjskem okrožnem sodišču, imenovan je za avskultanta v Celji.

(Kerščansko soc. pol. delavsko društvo „Naprej“ v Celji) ni zborovalo v torek dne 12. t. m., kakor je bilo naznanjeno, radi žalosti, ki je zadela presv. cesarsko hišo in celo Avstrijo po zločinskem umoru presv. cesarice Elizabete. Množica zbranih zborovalcev, pa je po opisu nesreč, ki so zadele presv. našo cesarsko hišo v dobi teh petdeset let, odposlala brzojav na kabinetno pisarno na Dunaj, v katerem izreka sočutje in tolažbo presv. cesarju s željo, da naj ga Bog ohrani do skrajne meje človeškega življenja.

(Za šolo in dom) Naše učiteljstvo je po veliki večini rodoljubno in delavno ter je prešinjeno z ljubeznijo do svojega milega materinega jezika, vendar je še med njimi precej odpadnikov, ki se s slovenščino nočejo sprijazniti, čeprav so sami sinovi slovenske matere. Svoje uradne spise pišejo po nemško, z okrajnim šolskim svetom uradujejo po nemško, referate za okrajno učiteljsko konferenco izdelujejo v nemščini, pri vsakoletni uradni učiteljski konferenci napravljajo v nemščini, slovenščine se izogibajo v govoru in pisavi, šolske potrebščine kupujejo pri slovenskih nasprotnikih itd. Nekateri so celo tako nemškutarsko kopitni, da pošiljajo na dom nemško pisana šolska naznanila, izdajajo nemško pisane odpustnice, odhodnice itd. in pačijo slovenska lastna imena z nemškim pravopisom. Tako zaničevanje in preziranje slovenskega jezika presega že vse meje! Poturica je navadno hujši od Turka! Ravno taki so tudi naši odpadniki! Hvala Bogu, da jih baš ni mnogo, a kolikor jih je, preveč jih je, ter jim je treba dati „šilo za ognjilo“.

(Sad nemške olike.) O priliki celjske slavnosti metali so na slovenske goste, posebno na kmečke ljudi, Celjani kamenje. — Med razdivjano nemško druhaljo, ktera je na vseh mogočih prostorih v Celji tulila „pereant die Windischen, Abzug die Windischen, nieder mit den Windischen“ ter konečno tudi za kmečkimi fanti, ko so isti šli iz kolodvora proti Straussu, zahrbtno

metala kamenje, bilo je tudi neko 17letno dekle, Johana Kloiber, ki šiva pri mareljarju Hobacherju v Celju. Isto bilo je zaradi tega toženo pri kazenskem sodišču ter je na vse kriplje tajilo, da ni ničesar storilo. — Ker je pa bilo dovolj prič, ktere so to dejanje potrdile, bilo je obsojeno na tri tedne zapora poostre-nega s postom.

(Pustna burka — mesto jubilejne slavnosti.) Kaj tacega smo od naših Celjanov že vajeni! V posmeh našim številnim cesarskim slavnostim, koje preveva zgolj patrijotična navdušenost, priredili so nemški Celjani dne 8. t. m. na prostem pustno divjanje, ki se je pričelo že v mestu z neslanimi šalami. Napovedalo se je da bo to „nemška veselica“ ognjegascsev. In kako so to izzivajočo bedastočo napovedali! Vse mesto je nosilo cele tedne velike lepake, ki so oznanjali, da bo nastopil sloveč glavar Boot-Leepne (Podlipny) iz rodu Narod-Indijaner ter bo svirala godba „Čehovancev“. Za naše mero-dajne oblasti ni bil to nikak povod zaustaviti nemško rogoviljenje, naperjeno očitno žaliti naš narodni ponos, izvati jezo in zaslužno mašče-vanje Slovencev. Menda pa te oblasti niso raz-umele „tujih“ izrazov na nemških lepakih! Kako bistroumni pa so odločilni možje, ako se piše v našem listu še tako nedolžno in prikrito o kakšnem oderuškem nemškutarju, katerega hočemo priporočiti našim izsesanim rojakom, naj ga pod-pirajo kakor — si zasluži njegov značaj in nje-govo sovraštvo do Slovencev. List nam je za-plenjen. „Nemška slavnost“, ki je bila res posre-čena maškarada, bila je baje dobro obiskana — kajti norcev v Celji res na primanjkuje. Saj so se jim pa tudi „čislani“ purgarji, ki so udje po-žarne brambe, stavili na glave, hodili po rokah, saj so gonili našemljeno menažerijo za vabilo celo po mestu, a zunaj sta kazala „večni stu-dent“ Baloh in prismojeni Benesch — muzeum. Preoblačiti se seveda ni bilo treba mnogo — niti njima, niti najetim „zverinam“. Za primanj-kljaj napravili so odgovorne — kajpak Slovence ker se je baje „pridigovalo iz prižnic in odvet-niških sob proti slavnosti“, dasi se v resnici ni zmenila živa slovenska duša za prirejanje dvom-ljive nemške burke, niti mi Celjani zanjo prav vedeli nismo. Nam je pač kaj mar, hodijo li naši bedasti nemški purgarji po rokah ali nogah, ali se pretvori enaka brezpomembna prikazen, ka-kor je Baloh, Benesch i. dr. v Indijanca ali — zver, ali če se prilevijo razne zveri v te posto-pače — lastnosti jim ostanejo vendar pristno naravne. V poročilu tudi hvalijo, da si je kome-dijo ogledalo dokaj Slovencev, ki so pa ostali „vollständig unbehelligt“, t. j. nič groznega se jim ni prigodilo. To bi pa bilo tudi nad vse strašno, ko bi si bile nadele človeške prikazni v omenjenem zverinskem muzeju s prelevitvijo ob ednem tudi ljudožrsko lastnost Indijanca ali mesojedne zveri. Dobro živce in lepo porcijo neznačajnosti morali so pa vsejedno imeti oni Slovenci, ako jih je res kaj bilo pri celjski maš

„Hmelj? pivni hmelj?“ sem vprašal.

„Podobna reč. Zrase v raztvoru vinskega sladkorja ter namestuje nekdanje vino. Dobra pijača.“

Med tem mu je sluga prinesel plehasto skledico vode. Saver je vrgel notri vsebino druge skatljice — „vinski sladkor posebne vrste“ — pustil ga raztopiti se v vodi in zatem spustil v skledico še neko meni neznano reč; v skledici se je brž pričelo neko sičanje ter burlanje; zatem se je vršila kristalizacija in čez nekaj minut se je stvar izpremenila v neko precej veliko oblo, veliko kakor človeška glava.

Sluga je položil tja vsebino še jedne skatljice — najpoglavitejša redilna konzerva, a zatem je spekel vso reč na brzo napravljenem ognju.

Dokler se je kuhalo kosilo, — je on iz četrte skatljice, izžmete v vodi, izgotovil preslastno, aromatično, močno vino. Napil sem se vina ter tečno obedoval, — jesti po malone stoletnem stradanju se mi je ljubilo strašno, — okrepčal se in se čutil povsem prerojenega. Nedavno moje občudovanje ter nekaka izgubljenost sta se zamenili zdajci z brezmejnimi veseljem; šalil sem se s Saverom, burke uganjal s slugo, kateri me je grozno spominjal s svojo postavo na na-

šega polkovnega zdravnika, in docela prijateljski sem besedoval z general-feldmaršalom Vizerom, prišedšim k nama.

No, najedenkrat mi je postalo slabo, pred očmi se mi je zmrabilo.

III.

Prebudil sem se od nekakega strašnega potresa. Pred menoj je bil isti Saver ter njegov sluga; vsi trije smo se peljali v samovozečem vozu; v drugem vozu se je menda vozil Vizer s svojim štabom. Nisem mogel povedati tega gotovo, zato ker je postalo že temno pa tudi spanec me je premagoval, tako, da je vse, kar se je potem godilo, plavalo mimo mojih oči nepovsem jasno, kakor prepreženo z meglo.

Jasno je bilo samo to, da idemo v boj. Kamorkoli si pogledal, povsod so bili vidni vojaki. Žarni snopi električnih luči so od časa do časa razsvetljevali vso okolico, i bojno polje je bilo razsvetljeno nekaj hipov, potem se znova pogreznilo v nepredorni mrak. Na našem potu smo prevozili dokaj široko reko po hitro izvrše-nem mostu iz kavčukovih rokavov, zvezanih med seboj. Na obronku nevisocega hriba se je razvrstila pehota, in imel sem priliko ogledati si njeno orožje. Pokazalo se je, da so vsi obro-

ženi z avtomatičnimi puškami. Puška se po enem strelu znova sama nabaše ter sama izproži, vojaku preostaja nadzorovati le hitrejšo ali počasnejšo streljanje pa svoječasno prilagati patrone.

Orožje — iz aluminija je kaj lepo na pogled in seveda zelo lahko; pa tudi meriti z rokama ni treba; vojak položi njegovo cev na posebno podstavko, a sam leži za prikritjem, obrača puško, kamor sledi, in jo drži samo za kopito.

Daleč tam, v kraju nevidnega sovražnika so začele za hipec bliskati se zdaj rdeče, zdaj zelene, zdaj sinje, zdaj raznih drugih bojov luči. To so — optična znamenja med poveljniki posameznih oddelkov, kateri si naznanjajo, kako združiti sile, ter preiti sredi globoke noči k napadu.

Poveljnik jednega naših oddelkov potegnil je iz žepa specialni nočni zemljevid okolice, natisnjen, v temi s fosforno-svetivšimi barvami, in prav takšen kompas se je zagledal v njegov kazalec in, zazrši na zemljevidu cilj, zaukazal: „Jedenajst stopinj sedemnajst dve desetini minute začetek! stransko meriti — severo — se-vero — vstok! prenehljaj streljanja pol minute!“

(Konec prihodnjic.)

karadi. Zvečer se je konečno še sukal celi muzej z živalskimi in človeškimi glavami na petkrajcarskem plesišču Pungerskega. Drugi dan ni bilo bujnih nasledkov nego, da so posamezne komedijante bolele noge, roke, noge in roke ali le glava — kakor so se pač ravno producirali v muzeju ali gredé domov.

Petindvajsetletnica ormoškega učiteljskega društva in odkritje spomenika učitelju Antonu Freunfeldu.

Bil je lep dan, ki nas je združil dne 4. t. m. v Ormoži ob deroči Dravi. Od vseh strani smo prihiteli, celo od Save, da se odzovemo prijateljskemu povabilu. Petindvajset let, dolga doba za društvo, koje morejo le z velikimi žrtvami člani vzdržati in redno pohajati. Radost nad tako vztrajnostjo in nek višji čut, čut pietete napram prezgodaj preminolemu tovarišu, Antonu Freunfeldu, kojega spomenik se je imel ta dan odkriti, sta nas zbrala v tolikem številu. In to število je pričalo jasno o solidarnosti med učitelstvom in vedno bolje v dejstvo se premijajočo učiteljsko organizacijo. Slovenski učitelj je danes moč, s katero morajo druge moči, ki krmarijo politično našo ladjo, računati, sicer se ta ladja razbije!

Po geslu „Vse za vero, dom, cesarja“, kojega se učiteljstvo še vedno drži in tudi držalo bode, pričelo se je to znamenito slavlje s sveto mašo, pri kateri je učiteljstvo pelo v spremstvu dobro izurjenega orkestra, kojega si je pred kratkim časom osnoval marljivi učitelj g. Domijan Serajnik. Ravno ta maša je pokazala, da so učitelji še vedno pestovatelji muzike v najširšem pomenu besede.

Po maši šli smo v sprevedu na pokopališče. G. Reisp, učitelj v Ormožu je stopil pred zakriti spomenik ter jel z živimi barvami slikati življenje in delovanje učitelja-mučenika, Antona Freunfelda. Sklenil je z besedami: Spomenik je le skromen, a uverjen sem, da mu je vsakdo iz med vas stavil v svojem srcu lepši spomenik, kojega ne zruše viharji in ne ogleda zob časa. Da, dragi Ante, Tvoj spomin nam bode živel v prsih in nas budil k daljnemu, če tudi mučnemu delovanju!

G. Vanda, nadučitelj v Veržej, se je potem v imenu Freunfeldove rodbine ganjenega srca zahvalil.

Pri slavnostnem zborovanju je predsednik slav. odbora pozval učitelje na vdanost in ljubezen k cesarju; zbrano učiteljstvo je na to s trikratnim „Živijo“ pokazalo svoj patriotizem, navdušeno zapelo cesarsko himno in pooblastilo g. predsednika, g. Vauhnik, k sestavi in odposiljavi udanostne adrese na dvorno kancelijo.

Po prologu, kojega je govoril in sestavil znani marljivi učitelj in pisatelj gosp. A. Kosi, označil je z jednatimi besedami g. Košar, kroniko društva, živo predočil vse vesele in žalostne dogodke in zato tudi žel zaslužen pohvalo.

Po zborovanju šli smo k banketu. Tu se je ob govorih in ob zbranih zvokih godbe in ob ljubkih pesmicah vršil konec slavlja. Ne bom tu naštel vseh napitnic, omenim le eno, katera se je tikala došlih bratov Hrvatov. — Ugajal nam je posebno kvartet mladih učiteljev, ki so občinstvo s svojimi lepimi glasovi očarali.

I tu se je končno sukala mladina v plesu in uživala veselje do ure ločitve. Odhajajoči vlaki odvedli so družbo, gosta za gostom. Uverjen pa sem, da so vsi prisotniki z dnevom potešeni, da so dobili dovolj moči potrpeti še nadalje v težkem boji za stanovski ugled in stanovski blagor, kakor i za težko delo, koje ima vznešeni smoter, napravljati iz ljudij, ljudi.

Tebi pa, slavno društvo, kličem iz dna srca: Naprej pod znamenjem, ki si si ga pripelo na svoj barjak, naprej po trnjevi poti; smoter je lep in tvoje terznje se ti bodo vresničile!!

Spodnje-štajerske novice.

(Spremembe v redu oo. kapucinov.) Premiščeni so sledeči o. c. gg.: V Gorico: P. Gotfrid Novak iz Reke; v Celje: P. Herman Langeršek iz Irdninga; v Wolfsberg: P. Anaklet Waltl kot gvardijan iz Lipnice; P. Zeus kot vikar iz Švanberga; P. Maurus Rozman iz Celovca; v Lipnico:

P. Leo Črček, postane vikar; P. Kerubin Koller iz Voflsberga; P. Henrik Putrih iz Gorice; P. Viljem Ebenberger iz Celovca; v Sv. Križ: P. Hilarij Perpar postane gvardijan; P. Gelazij Kobal kot vikar iz Celovca; P. Hijacint Šalomon iz Irdninga; P. Vilibald Rupar iz Gorice; v Murav: P. Alfons Vakselj iz Križa kot gvardijan; P. Gabrijel Bajec iz Lipnice kot vikar; P. Mavsvet Zöhrer iz Knittelfelda; v Celovec: P. Otokar Cejan iz Voflsberga kot vikar; P. Evgen Merše iz Celja; v Hartberg: P. Janez Ažbe iz Gradca kot gvardijan; P. Ciril Goričan iz Sv. Križa; v Knittelfeld: P. Epifan Bachmajer kot vikar iz Hartberga; P. Efrema Majcen iz Hartberga; P. Max Zaplata iz Švanberga; v Loko: P. Donat Zupančič postane gvardijan; v Švanberg: P. Albert Möseberger iz Hartberga kot gvardijan; P. Kajetan Dvoršek iz Murava kot vikar; P. Hubert Madlener iz Lipnice; v Irdning: P. Alojzij Asslabes iz Gradca; P. Gothard Burčar iz Voflsberga; v Gradec: P. Angelus Sattler iz Švanberga kot superior; P. Remigij Přikryl iz Knittelfelda.

(Učiteljske premembe) Gosp. Aleks Falk, dosedaj učitelj-voditelj pri Sv. Katarini je dobil mesto učitelja v Trbovlju, g. Emil Volc, dosedajni podučitelj pa učiteljsko mesto v Trbovlju na Vodi. Stalno je nameščen na svojem mestu g. Martin Vodenik, začasni podučitelj na utrakvistični šoli v Brežicah.

(Občina Teharje) sklenila je v svoji zadnji seji dve resoluciji ter jih odposlala na merodajno mesto. Prva obsega prošnjo za ustanovitev nadsošišča v Ljubljani, druga pa zahteva, da se celjska policija podržavi, ki nikakor ni kos svoji nalogi, ker mora na višje migljaje postopati skrajno pristransko, pri čem trpijo razven celjskih Slovencev posebno občutno še naši rojaki v okolici. Take zahteve naj bi sklenile vse bližnje občine, kojih prebivalci prihajajo v dotiko s celjskim mestom in njega uzorno policijo, kajti potem se nas uslišati mora.

(Južnoštajersko hmeljarsko društvo) zboruje dne 20. t. m. ob 8. uri zvečer v Žalci. Vabijo se vsi udje in hmeljari, da se udeležijo v polnem številu.

(Šolske zadeve.) Ednorazrednica v Blagovnem pri Št. Jurju ob juž. žel. razširi se v dvorazrednico; novo ustanovljena ljudska šola v Ljubčnem pri Celji organizuje se kot štirirazrednica. Poldnevni pouk dovclil se je v prvem in drugem razredu ljudske šole v Dobovi pri Brežicah; za ljudsko šolo pri Sv. Lenartu v Slov. goricah uredil se je poučni jezik in pouk v drugem dež. jeziku.

(Griža je hudo zavlada v Svetini nad Celjem) V 14 dneh jih je že umrlo šest. Skoro dan za dnevom poje mrtvaški zvon. Le malo je hiš, da bi ne imeli enega ali več bolnikov. Nekateri so že prebili to strašno bolezen, katera navadno človeka ugonobi v teku tedna, nekaj pa jih je že zopet za smrt bolnih. Največ pobira mlade čvrste ljudi in pa otroke. — V bližini Svetine, v Podpečevju, fare teharske so imeli že tudi dva mrliča.

(Pevska veselica na Vranskem) dne 8. t. m. povodom blagoslovljenja nove zastave ondotevke pevskega društva „Vranska Vila“, bila je nedvomno jedna najlepših in najbolj vro obiskanih v jubilarnem letošnjem letu. Vrli in zavedni Vrančanje obojega spola storili so z veliko marljivostjo in požrtvovalnostjo, da je bil vsprejem mnogobrojnih gostov nad vse ljubeznjiv in prisrčen, da je odseval trg v pravem blesku narodno probujenega trga, da se je proslavilo zaslužno pevsko društvo ter se je poklonilo verno slovensko ljudstvo Savinjske doline svojemu vladarju na dostojen in vreden način. Po slovesni sv. maši in blagoslovljenju prekrasne nove zastave, kateri so poklonila skoraj vsa prisotna društva bratski spomin v podobi žeblijev, vršil se je po trgu slovesen obhod nad tisoč radostnega ljudstva. Popoldne bil je dobro obiskan in umetno vršeč se skupni koncert, na to razno razveseljevanje, nastop „Sokolov telovadcev“ in „Celjskih atletov“; občinstvo ni moglo prehaliti spretnih produkcij. Vlada je splošna živahnost, prazniško veselje in nenavadno navdušenje.

(Iz Velenja) se nam poroča o vidnem nazadovanju slovenske zavednosti. Pred požarno-

brambo kobaca tisto trebušasto človeče z nemškimi hreščanjem, ki je po svoji jezljivosti in zagriženosti obče znano. Zakaj ni župan prevzel te zadeve, ki vendar pripada občini, pravečasno v roke? Narodna utrujenost je baje že tako daleč, da je ljudem vse jedno, pri kom kupujejo, kako in s kom se bratijo, celo našemu ljubljencu Zoffu v Slov. Gradcu gredo voljno na limanice, ako se vršijo po njega povelju nemške obravnave; nek domač postopač „Viktorče“ pa si upa že brezkažnjeno izzivati slovenske fante „pereat Windische!“ Ali že naj res nastopi jesen narodne odločnosti?

(Iz Ljubije pri Mozirju.) Požar. V nedeljo dne 11. septembra t. l. zvečer prestrašilo je celo okolico zvonjenje plat zvona oznanujoče požar, kateri je uničil gospodarsko poslopje in kozolec neki posestniki. Zavarovana bila je samo za 300 gl. pri zavarovalni družbi „Dunav“. Le neumornemu delovanju dveh brizgalnic mozirske požarne brambe, se je posrečilo ogenj omejiti, da ni cela vas Ljubija zgorela. Zategadel upamo, da zavarovalna družba „Dunav“ gasilec dá primerno nagrado.

(V Novi Štiti pri Gornjemgradu) praznovali so dne 21. avgusta t. l. lepo cesarsko slavnost. Občinski zastop in krajni šolski svet pa sta še v svoji skupni seji dne 14. avgusta t. l. sklenila udanostni adresi na cesarja. Slavnost dne 21. avgusta pričela se je s sv. mašo, pri kateri je pridigoval domači č. g. župnik o pomenu slavnosti. Slavnostni govor pred okrašeno cesarsko podobo je govoril g. učitelj Kelc. Prisotni so bili razven šolske mladine, vsi dosluženi vojaki, udje „Bralnega društva“ in mnogo drugega občinstva. Po oficijelnem delu pogostilo se je občinske reveže in vojake pri županu, šolsko mladino pa pri načelniku kraj. šol. sveta. Tukaj se je razvilo še le pravo veselje in najvišja navdušenost.

(Vojniški nemčurji) izmislili so si novo lumparijo, da preprečijo pošteno občinko izvolitev. Stari zapisnik volilcev, ki je bil ugoden za Slovence, izginil je, da ga ni najti. Da bi kak Slovenec storil kaj tacega, suspendiran je tisti trenotek od županstva, Moritz Stallner pa sedi še vedno na županskem stolu. Kaj res ni v Avstriji več postav? In ali se res sme vsakdo delati norca iz oblastij, samo da je le nemčur?

(V Novicerkvi) obhajala je dne 30. avg. t. l. mladina trirazredne ljudske šole cesarsko slavnost. Delovalo je že dolgo poprej, posebno pa še v predvečer vse složno na to, da postane ta slavnost nekaj izvanrednega. In taka je tudi bila. Po sv. maši, ki se je zaključila s cesarsko pesmijo, zbralo se je vse v šoli, kjer sta kaj prisrčno govorila g. nadučitelj Leskovar in župan ter šolski ogleda g. J. Pinter. Jedro veselice pa je bilo na slavnostnem prostoru na prostem. Otroci so peli, deklamovali in igrali. Gostoljubna srca priskrbela so, da se je otroke primerno pogostilo v trajen spomin na to redko slavnost. Hvala vsem skrbnim in gostoljubnim, otroška hvaležnost jim ne izostane.

(Iz Dobrne) se nam poroča. Nameravana veselica v proslavo 50letnice cesarjevega vladanja se ni vršila, ker smo med zborovanjem zvedeli grozno novico o smrti naše preljubljene cesarice Elizabete. Govornika č. g. župnik Žičkar in pa g. Dragotin Hribar orisala sta življenje in pa britkosti presvitile cesarske hiše, na kar se je odposlal sožalni telegram na kabinetno pisarno na Dunaj.

(V Slovenski Bistrici) je izpraznjeno mesto okrajnega zdravnika. S tem pa je zvezana obširna privatna praksa in zaradi tega opozarjamo gg. zdravnike na ta razpis, da ne bode mesto zasedel kaki tujec, ki ne ume našega jezika.

(Iz Konjic.) Naša jubilejna slavnost. Dne 31. avgusta t. l. obhajala je slovenska šola v Konjicah cesarjev jubilej. Splošna sodba o tej slavnosti se glasi: „V Konjicah še kaj tako lepega nismo videli“. Zjutraj bila je šolarska maša, po maši nagovori v šolskih sobah. Popoldne podala se je šolska mladina na krasno odičen slavnostni prostor. Ginljiv je bil prizor, ko je čez 400 slovenskih otrok — vsaki malo zastavico v roki — šetalo po zvokih godbe med pokanjem možnarjev skozi konjiški trg na slavnostni prostor, — marsikomu prikrala se je solza

v oči. Zunaj bile so že pripravljene naše vrle narodne dame — gospe in gospice — na čelu jim mil. gospa dr. Rudolfova — da pogostijo to mlado četo. Po prvem okrepčilu oglasil se je načelnik krajnega šolskega sveta, g. dr. Rudolf. Obstopili so ga otroci, nu, rekel bi z ušesi in očmi poslušali pristrčne besede, s kojimi je opisal pomen slavnosti. Ko je končal, pela se je z navdušenjem cesarska pesem. Na to so se razlegale po celem prostoru naše narodne pesmi, veseli vskliki igrajoče se mladine. Otrokom razdelili so se tudi različni spominki. V kabinetno pisarno cesarjevo odposlala se je udanostna brzojavka. Slavnosti udeležilo se je vse, kar je v Konjicah slovenskega — slavnost privabila je pa tudi nekaj konjiških pravičnih Nemcev, koji so se kar divili. V častnem številu bila je zastopana okolica. Prišlo je tudi mnogo ljubih gostov iz Zreč, Oplotnice, Čadrama, Kebla, Loč itd., hvala jim vsem.

(Zavedne občine) so tudi Stattenberg, Sv. Ana pri Makolah, Dešno, Stopno in Pečke, kajti vseh teh pet sklenilo je prošnje za dvojezičnost pri železnicah, za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani ter nam prošnje vposlalo. Častna je taka zavest narodne svoje dolžnosti dotičnih županstev, častna zasluga pa tudi za onega nam znanega gospoda, ki si tako nesebično prizadeva vzbujati ljudske zastope.

(Iz Oplotnice?) Lanskega leta 1897, dne 23. junija, imeli smo za oplotniško občino volitve. Iste bile so pod nadzorstvom c. kr. komisarja dr. Poigerja tako zmedene, da se nemčurska stranka s komisarjem vred ni spoznala, kje je pogrešek. Pod nadzorstvom c. kr. komisarja dr. Poigerja — od nemčurske stranke zakriviljenih in storjenih gorostasnih pogreškov — še tudi 24. novembra zaupni(?) moške niso mogli zaslediti, akoravno je iskanje storjenih pogreškov nadzoroval c. kr. komisar dr. Poiger, pod katerega vodstvom so se vršile volitve. Pošteni slovenski svet tod in drugod! Čudi se in strmi! Volitve od lanskega leta, od 23. dne meseca junija še do današnjega dne niso ne potrjene, ne ovržene! Sam Bog vé, kje so zapisniki lanskih oplotniških občinskih volitev? Ali jih je kdo pohodil, ali ležé pod debelim prahom, ali so v Celju ali v Gradcu skrbno hranjeni do tistega časa, da bi se Oplotničani s svojim agitacijsko-veteranskim društvom dovolj pripravili za prihodnje volitve; morebiti jih ima plečati kramar Jonke, mogoče Velikonemec Hafenrichter? — Da bi pa vse volitvene zapisnike prejšnji župan, gosp. Franc Kunaj, ki je medtem umrl, s seboj vzel pred večnega, neskončno pravičnega komisarja sodnika — tega vendar ne moremo verjeti! Oplotniški nemčurčki, posili gospodeki! Vedite dobro in pomnite prav, da: Poštenih volilcev oglašá zmer se po sto. vprašaje: Kdo zdaj v Oplotnici županil nam bo!

(Iz Oplotnice) se nam poroča, kaj vse si je prizadela ondota petorica nemčurjev, da bi preprečila ali vsaj motila slovensko jubilejno slavnost društva „Sloge“. Največ je letal nek Hafenrichter, skušal je pregovoriti dotičnega gostilničarja, naj bi ne prepustil svojih prostorov Slovencem, kvasil je okolo, da je plačati vstopnine 1 gld. ter da bodo vrgli vsakega iz sobe, ki ni vabljen. Poskušali so prirediti nemškutarji nekaj koncert isti dan, sklicali konečno vsaj neko občinsko sejo, samo, da bi ljudi zadrževali, a vse jim ni nič pomagalo, zadovoljiti so se morali le s smešno komedijo, da so plačali slovenskim fantom pijače, ki so jim postavili visoko smreko z izzivajočo „frankfurtarco“.

Slavno uredništvo! „Domovina“ štev. 35, str. 279 poroča, da si je za kroniko bralnega društva v Zrečah „spletel lovorov venec Lud. Tribnik, obč. svet. in nadučitelj v Zrečah, ker je nagovarjal župana tako dolgo, da je ta konečno ukazal odstraniti slovensko zastavo.“

Z ozirom na § 19 tisk. post. prosim, da se blagovoljno vzame na znanje: „Z odstranitvijo omenjene zastave nisem jaz v nobeni zvezi.“

Prosim to v prihopnji številki „Domovine“ objaviti. Z odličnim spoštovanjem

Lud. Tribnik

obč. svet. in nadučitelj.

(„Gospodarsko bralno društvo v Kozjem“) uljudno naznanja, da je zborovanje in veselico

namenjeno na dan 18. septembra t. l. preložilo radi nepričakovane smrti Nje Veličanstva cesarice Elizabete. Uže razposlana vabila naj veljajo za dan 2. oktobra t. l.

(Vremensko poročilo) za mesec avgust iz Savske doline. Povprečna toplota v tem mesecu je bila 20° C, torej normalna in ugodna za vinsko trto. Nejvišja temperatura je bila 7. avgusta opoldne (30 3° C), najnižja pa 31. avg. zjutraj (12 1° C), dočim je bilo najnižje stanje zrakomera 9. t. m. (738 mm). — Deževnih dni je bilo samo pet, in padlo je v vsem skupaj le (43 9 mm) dežja brez — toče. Hvala Bogu!

(Občinski zastop trboveljski) na čelu mu župan gosp. Ferdo Roš, poklonil se je okrajnemu glavarju v Celju ter ga naprosil, da izrazi v imenu občine trboveljske presvitli vladarski hiši globoko sožalje na velikem udarcu cesarske hiše.

(Utonelega kmeta) Švajgerja iz Orehevega pri Sevnici, o katerem je poročala zadnja „Domovina“, izrekli so pri Krškem iz Save. Ves denar so še pri njem našli, okoli 160 gld.

(Tatje so ulomili) v noči 12. t. m. v Dobovi pri Brežicah v stanovanje nadučitelja Srečko Pirca ter mu pobrali blaga v vrednosti 250 gld. Isto noč obiskali so uzmoviči tudi župnišče in nekatere druge hiše.

(Utopljenko) so izrekli dne 12. t. m. iz Save blizu Dobove, ki je padla v Brežicah v vodo.

(Polje ob Sotli.) Pri Sv. Miklavžu na Polju obhajala je šolska mladina dne 30. avgusta t. l. prelepo šolsko veselico v proslavo cesarjevega jubileja. Slavnost je obsegala slovesno sv. mašo, blagoslovljenje nove šolske zastave, slavnostni govor g. nadučitelja, veselico mladine na prostem, kjer se je pelo, deklamovalo in igralo. Otroke se je tudi vsestransko pogostilo. Glavno zaslugo za lepo veselico in novo zastavo ima g. nadučitelj ter udje krajnega šolskega sveta in njih soproge, ki so šli prireditelju lepo na roko. Hvala vsem!

(V Rogatcu) imeli sta „šulferajnska“ in slovenska ljudska šola v soboto dne 10. t. m. sklep šolskega leta in skupno zahvalno sv. mašo kot jubilejno proslavo. Blagoslovilo se je tudi novo šolsko zastavo slovenske šole, a č. g. kapelan Bratkovič govoril je mladini v znesenih besedah o pomenu slavnosti, opominjaje skupne učence, da pomagajo po maši navdušeno in jednoglasno popevati cesarsko pesem. Kaj tacega pa je smrdelo orgljarju, šulferajnskemu učitelju in očitnemu Prusaku Wretzelu; zapustil je brzo cerkev in orglje, ter ga je č. g. dekan moral že pred cerkvijo loviti ter ga prisiliti, da spremlja cesarsko himno. Jako nerad je to storil, a bal se je, da zgubi sicer službo orgljavca. Ker pa ni nobena prisiljena stvar dobra, bilo je tudi orgljanje cesarske pesmi tako škandalozno, da ne rečemo naravnost pohujšljivo za nežno mladino, da bi bilo res lepše, ko bi bili Prusaka pustili — bežati. Taka je Wolfova podružnica doli ob hrvaški Sotli, da si drzne tako telesno in duševno negodno bitje, kakor je ta Prusak, prezirati očitno našo narodnost, vernost in avstrijsko čustvo. Vzgojitelj mladeži!

(Volilni shod na Kapeli pri Radgoni) se bode vršil v nedeljo dne 28. septembra t. l. popoldne po večernicah v gostilniških prostorih g. Horvata. Poročala bodeta o političnem položaju, o državnem in deželnem zboru gg. poslanca dr. Gregorec in dr. Rosina.

(Notarjem v Ljutomeru) imenovan je Julius Thurn. Lepo se suče za Slovence. Menda jo res ni večje pare, kakor smo mi. Vsak nas tlači, komur se ljubi in ima čas.

(Iz Vesele doline.) Slučajno sem dobil v roke mariborski slovenski list, v katerem hoče „starejši kolega“ oprati nadzornika v Tužni dolini, a mene pa opisuje, da me vodi strastno sovraštvo ter maščevanje za vsprejete neprijetnosti. Mene ni vodilo ne sovraštvo ne maščevanje do dotičnega nadzornika, ker nisem vsprejel mnogo neprijetnosti od njega, a vsprejemali so jih in jih še vsprejemajo tovariši in deloma tudi tovarišice. A recimo, da je mene preganjal, sem li dolžan molčati zato? Blato na kogar metati očitno, se pravi, mu krivico delati, ga po nedolžnem pred svetom obrekovati, psovati itd., — a če se mu resnica pove, to ni metanje

blata! G. dopisnik pravi, da nadzornik ni samo predstojnik, temveč tudi kolega naš. Ako je naš predstojnik, mi nismo njegovi hlapci, njegove mevrže, tudi on ima dolžnost z nami človeško ravnati, tudi od njega zahteva postava, da se mora vsega izogibati, s čim bi ugledu učiteljstva pred učenci škodovati zamogel. In kolega! Je-li kolegijalno, ako nadzornik pri uradni konferenciji, — kakor se še dobro spominjam, po učiteljstvu udriha? Pravi tovariš ne smeši svojega tovariša zaradi njegovih pogreškov, pravi tovariš jih zakriva. Ali je to kolega, ki sicer nazivlje učitelje z „Werthe Collegen und Colleginen“ potem pa našteva očitno njih pomanjkljivosti, n. pr. ta ali oni piše slabo, drugi ne stori dovolj v šolskem vrtu, neka učiteljica kriči v šoli, da bi bila dobra sklicevalka pri „cirkusu“? Je-li kolegijalno, očitati učitelju pri konferenciji, da je po poroki potoval nekaj dni s svojo mlado soprogo, da si je dobil od krajnega šol. sveta dopust ter nadomestil zamujene dneve? Je-li kolegijalno, preprečiti odlikovanje zasluženega šolnika, stopivšega v pokoj? — Sicer pa poznam jaz, in tudi drugi učitelji kolegijalnost dopisnikovo. Kar pa govori o strupenem ognju, o plamenu ljubezni, o dimu in lažikadilu, no, no, „pejd se solit!“ Imamo še mnogo gradiva. Sicer pa tudi brez zamere, a na svidenje!

(Občinske volitve v Gradcu.) Vsled znane izdajalskega nastopa je bil graški mestni zastop svojedobno razpuščen. Oni činitelji v tem prvem pruskem mestu na Štajarskem, ki se še zavedajo svojih dolžnosti zoper avstrijsko vladu, uvideli, so kam zna priti Gradec v kratkem času, ako pridejo zopet na krmilo razboriti Prusaki, pretrgala je zvezo z njimi ter skušala po lastni preosnovi spraviti nekaj svojih treznih mož v občinski zastop. Ta poskus pa se je pričel prepozno, ker je Gradec že pregloboko gnil na pruski kugi. Dne 13. t. m. vršile so se volitve v tretjem razredu ter so povsem prodrli nacionalci. Ker ni upanja, da bi bilo v drugem in prvem razredu boljše, prodano je naše glavno deželno mesto na milo in nedrago Wolfvim mišljenikom, ki bodo tirali Gradec v skokih tja, kamor si ga Wolf in enake avstrijske izdajice že davno želé.

Druge slovenske novice.

(Pri pogrebu presv. cesarice) zastopana bode mestna občina ljubljanska po županu Heibarju, ki položi na rakev v imenu ljubljanskega mesta in mestnega zastopa srebrn venec. Deželni glavar pa v imenu dež. odbora. — Pogreb bo, kakor naznanjeno, ob 4. uri popoldne v soboto 17. t. m.

(Italijanski zidarji in delavci) so morali v Ljubljani popustiti v ponedeljek delo in oditi iz mesta. Da so ti ljudje v škodo domačim delavcem je znana stvar, in zaslužek pošljejo tudi ves na Laško.

(Vrhniška železnica.) Načelnik konsorcija za železnico Vrhnika-Ljubljana je baje baron Schwegel. Gradba naglo napreduje; zaslužek imajo pri nji največ domači ljudje.

(Delavska krščanska soc. zveza) je vsled smrti presv. cesarice Elizabete na 18. septembra nameravano slavnost in shod preložilo na nedoločen čas. Vsled tega odpadejo vse točke programa. Tudi drugod po deželi so vse nameravane slavnosti odpovedane.

(„Naša straža.“) Občni zbor se v kratkem skliče. Članov je pristopilo že nad 50.

(Novi finančni ravnatelj g. Lubeč) bivši finančni nadsvetnik v Gradcu, nastopil je svojo službo prve dni t. m. pri finančni direkciji v Ljubljani. Prednik njegov, dvorni svetnik Plachky pa je šel v pokoj, zagrizeni Nemec finč. svetnik Jeny pa je šel iz Ljubljane v Gradec, in tako bo zdaj konec njegovemu drznemu paševanju.

(Društvo „Narodna šola“ v Ljubljani), ki podpira slovenske šole s šolskimi potrebščinami, je imelo 15. septembra t. l. svoje letošnje zborovanje. Društvena imovina se je od lani za 465 gld. pomnožila in znaša 2437 gld. — Isti dan je zborovalo ondi kranjsko „Vdovsko učiteljsko društvo“, ki podpira učiteljske vdove in sirote. Imovina tega društva se je od lani za 253 gld. pomnožila in znaša 55 307 gld. Društvo že obstoji 37 let in ima 94 članov.

(Sadjarska razstava) bo v Ljubljani to jesen.

(Ljubljanske ljudske šole) bodo 3. in 4. oktobra praznovala cesarsko petdesetletnico. Nemški šolski nadzornik Benda se je protivil, da bi se tudi otroci nemških šol udeležili te svečanosti, a šolske gosposke in temu nadzorniku podložno učiteljstvo seveda tega „patriota“ ni poslušalo.

(V smrt na vislice) je bil obsojen pretečeni teden pred ljubljanskimi porotniki Franc Burger iz Zgornjih Pirnič, ker je ubil svojo lastno mater.

(Utonil je) dne 4. t. m. na Cikavi pri Grosupljem dveletni sin Jožefa Metlarja.

(Cela vas zgorela.) Dne 6. t. m. okolo poludne pogorela je vas Studenčice pri Sori. Zgorelo je vse, ponekod tudi živina. Zažgal je najbrže nek deček, ki si je nažigal svaščico.

(Na gimnaziju v Kranju) imeli bodo letos vsi štirje nižji razredi sporednice. Dolgo pa je vlada trdila, da v Kranju za gimnazij niti potrebe ni.

(Vlak je povozil) v noči 8. t. m. nad Kranjem 15letnega čevljarskega učenca Matevža Bevec iz Mavčič ter ga strašno razmesaril. Kako je prišel nesrečnež pod vlak, ni znano.

(Nov vodovod) dobi v teku dveh let Novomesto. Te dni je bil dograjen železni most čez Krko.

(Na Krški pošti) se je nastavljal pismonoša za kmete, ki hodi štirikrat na teden k Sv. Duhu.

(Svinjska kuga in Mažari.) Izvoz prašičev s Hrvaške na Kranjsko je že davno prepovedan, pa mažarska vlada se za škodo, ki jo kranjska dežela vsled tega trpi, malo briga. Tista prašičja kuga je le pretveza, pod katero mažaroni odtrgujejo avstrijskim kronovinam košček — špeha in dobička! Taki so ti Arpadi turške pasme.

(Gonja proti Slovincem na Koroškem.) Koroške Nemce hudo vznemirja, ker so se začeli Slovenci zadnja leta nekoliko vzbujati ter poslušati svoje narodne voditelje. Da bi odvrnili Slovenskega kmeta od branja versko-narodnih časopisov in knjig, ustanovili so luteranski Nemci in odpadniki slovenski — vsaj slovenščini nekoliko podobnem jeziku — „Kmeti list“. — To pa ni vleklo, ker je v listu slovenščina taka, da jo popravlja vsak drvar ter se sploh pišejo budalosti zadnje vrste. Mislili so si Nemci: živa beseda še le vleče. Sklicavati so jeli shode, na kojih je govoril znani vodja „baernbunda“, baron Rokitsky. Toda tudi ta mož si ni pridobil pravega zaupanja, ker je že preveč znan njegov omahljiv politični značaj. Nedavno pa so naznanili, da bo na shodu v Škofjivasi dne 8. t. m. govoril tudi — župnik Ferk. Upali so, da omami verne kmete že samo ime in obleka, da bodo vse verjeli, ako govori ta „župnik“ tudi proti veri in narodnosti. Nezaupnost pa, katera je napram Nemcu potrebna, razkrila je tudi v tem slučaju, da je Ferk izneverjen mašnik, kateri niti maševati ne sme, ter služi sedaj kot agitator za denar vsakemu — v sramoto svojemu bivšemu stanu in slovenskemu pokolenju.

(Protilaške demonstracije v Trstu.) V nedeljo zvečer godili so se v Trstu hrupni pojavi zoper Italijane. Dejstvo, da je pripadal morilec ljubljene cesarice tistemu italijanskemu narodu, ki hoče vladati v Trstu brezobzirno nad Slovani, sklicavaje se na svojo podedovano kulturo in pa da niso tržaški Italijani navzlic pretresljive žalosti ne le Avstrijcev, temveč vseh civilizovanih sosednjih narodov, občutili niti ta dan najmanjše pietete, temveč so priredili na večih krajih koncerte in drugačne veselice, vse to razburilo je in globoko užalilo slovensko prebivalstvo. Na tisoč navdušenih Slovencev in pa avstrijsko mislečih Italijanov pomikalo se je v mraku dne 11. t. m. po tržaških ulicah, klicali „Živela Avstrija!“ „Proč z Italijani, proč z morilci!“ Pred kavarnami in gostilnami, kjer so se vršile veselice, ali kjer se sploh zbirajo Italijani, oživele so se demonstracije ter so se jim pobila okna. Istotako zgodilo se je vsem svetilnikom, ki so nosili lepake za veselice, nadalje v hiši, kjer se maže laški list „Piccolo“. Najhujše je razdjana neka italijanska telovadnica. Predstave v neki kavarni ter v gledišču „Politeama“ so morali za-

ustaviti! Demonstracija se je zvršila ob 1. uri popoldne s pevanjem cesarske pesmi. Aretovanih je okolo 50 demonstrantov. Italijani priučili so se vendar ako ne dolžnega sočutja in pietete, pa vsaj pošteno — strahu.

(V Ajdovščini) pripetila se je dne 7. t. m. grozna nesreča. Dacar Kalin meril je v shrambi trgovca Malika špirit, zraven njega je stala mlada soproga trgovčeva. Po dacarjevi neprevidnosti vnel se je špirit v sodu, nastala je strašna eksplozija, ki je usmrtila dacarja na mestu, a mlada žena umrla je drugi dan. Zgorelo je nato celo skladišče in hlev z 900 centov sena.

(Goriški deželni poslanci) so že dobili povabila na prvo deželnozborsko sejo dne 19. t. m. V programu je samo udanostna adresa na cesarja. Ako le ni to zopet kaka nova italijanska past? Slovenska udanost do cesarja je pač obče znana ter so Slovenci širom države baš to leto pokazali svojo lojalnost na razne načine. Kako je v tem oziru pri Italijanih, ni treba povdarjati posebej. Dovolj je, da ni sklenil udanostne adrese ne tržaški občinski zastop, ne deželni zbor, pa tudi istrskega so le slovanski poslanci k temu tako rekoč prisilili. No, in goriški Lahoni nas hočejo poučevati o lojalnosti!

Druge avstrijske novice.

(Jubilejno razstavo na Dunaji) zaprli so takoj, ko je prinesel brzjav grozno novico. Zaprta pa ostane le dneve splošnega žalovanja, pozneje se zopet otvori, ker bi imeli sicer obrtniki preveliko zgubo. Vse druge oficijelne jubilejske slavnosti želi sam cesar, da se opusté. Ne bo se tudi sprejemalo deputacij, nego se bo obhajal jubilej v najožjem krogu povsem tiho.

(Državni položaj) odrevenel je vsled pretužnega udarca v vladarski rodovini. Pieteta, ki je vendar splošna vsem kulturnim rodom, zaustavila je javne politične napade, zadušila ali vsaj ublažila pa je tudi napadanja političnih strank po časopisih. Vsled tega zna biti prvi sestanek državnega zbora jako miren; govori se, da se snide isti že te dni, da izrazi svoje sočutje, ugiba pa se, kdo bi istemu predsedoval, ali bivši predsednik, ali pa najstarejši član zbornice. Predsedništvo voliti bo namreč novo z novim zasedanjem. Vse je nekako skrivnostno, otožno in neobčutno za politično vrvenje. Tudi govorice o ministerski premembi so potihnile.

(Hrvatje) občutijo vedno bolj pomanjkanje medicinske fakultete na zagrebškem vseučilišču. Mesto da bi se jim isto ustanovilo na opetovane prošnje, prisiliti se jih najbrže hoče, da bodo obiskovali hrvaški medicinci mažarsko univerzo v Budapešti. Baš sedaj sporazumeli sta se avstrijska in ogrska vlada ter sta odločili, da ne bodo v zanaprej veljavni v Avstriji doktorski diplomi, koje se je dobilo na Ogrskem ter nasprotno. Enaka odredba pa izide baje tudi za Hrvaško, da prisilijo tem načinom hrvaške medicince, da se vpišejo na medicinsko fakulteto v Budapešti.

(Na Ogrskem) je žalovanje za cesarico vsestransko. Razven tam živečega nadvojvode Jožefa ni bil menda še nobeden član Habsburžanov mažarskemu narodu tako priljubljen, nego pokojna cesarica, ki jih je tako natanko umela vsled točnega znanja njih književnosti. Takoj prvi dan po razglasu žalostne novice, razposlali so mažarski rodoljubje oklice na vse slojeve, osobito še na mažarsko ženstvo, naj prispevajo doneske, da se postavi tem preje priljubljeni jim pokojnici veličasten spomenik. — Mestni zastop Budapešte daroval je že zanj 30.000 gld.

Ogled po širnem svetu.

(Nemški cesar — nasprotnik miru.) Ugledno glasilo proglasilo je nedavno vsakogar za barbaro, ki si bo drznil le dvomiti o blagem namenu ruskega carja, ko je isti predlagal svetovni mir, splošno razoroževanje. Za ta častni naslov potegnil se je brzo nemški cesar. Znano je namreč o njem, da kaj rad govori, veliko govori, govorč pa veže ponajveč — otrobe. Po velikih vojaških vajah „spustil“ je nedavno jedno svojih govoranc, rekoč: „Najboljše imamo zagotovljen mir, ako imamo za boj pripravljeno tako veliko in oboroženo vojsko, kakor gledamo

danes našo nemško pred nami. Bog daj, da bomo zamogli vedno s tako ostrim in dobro ohranjenim orožjem skrbeti za mir sveta; le tedaj bodo podložni mirno spali.“

(V Italiji) napravile so vesti o izganjanju Italijanov iz Avstrije zelo bolesten utis. Pa bi res ne bilo humano početje, ko bi se sovražilo italijanske delavce edino zato, ker je satanski zločinec, morilec presvitle cesarice, njih rodú. Saj je izpovedal ta zavržen človek, da bi bil z istim veseljem umoril lastnega italijanskega kralja, prizanesel bi pa na vsak način Crispiju, zato ker je isti spreten goljuf in tat. Vidi se tedaj, da ni imel morilec nikake človeške vesti, temveč bi bil moril ravno tako svoje rojake. Zdavno povdarjana resnica pa je, da so laški delavci kričeča krivica za naše delavce domačine, a komu ni lastni rod ljubši od tujca. Dasi tedaj nobeden razsoden človek ne odobruje nasilno postopanje zoper italijanske delavce, ki sledijo pač tudi le naravnemu nagonu za življenje, da preživijo sebe in svoje, želeli je vendar, da dosedajno protežiranje italijanskih delavcev domačinom na kvar pri nas v Avstriji enkrat preneha. To pa zna biti tudi našim primorskim italijanašem zdravo hladilo, ko vidijo, da v Italiji nikakor ne cvete tista medenost, o kateri tako radi sanjajo v Avstriji.

(Sedemdesetletnica Leva Tolstoja.) Prvi ruski pisatelj, po celem svetu znani Lev Tostoj, praznoval je dne 9. t. m. 70letnico svojega življenja. Častitljiv ta učenjak živi jako priprosto na svojem rodnem posestvu v Jasni Poljani ter si je ohranil tako svežost duha in čilost telesno, da neprestano dela s svojim nedosežnim umom, a tudi z rokami na svoji kmetiji.

(Na Kreti) zavrelo je po daljšem premirju dne 6. t. m. zelo nevarno. Nastal je krvav boj med mohamedanci in angleško posadko, ki je trajal več dni in pri katerem je padlo nad 70 angleških pomorščakov in okolo 1000 kristjanov; mohamedancev je mrtvih kakih 200. Kaj je Turke tako razkačilo, ni povsem znano, govori se pa da so Angleži pri carinskem uradu ravnali z njimi surovo. Bolj verjetno pa je, da je bil ves napad že dolgo pripravljen. Mohamedani so napadli angleške, nemške in ameriške konzulate, katera poslopja so tudi do tal požgana. Konzuli in ostali uradniki rešili so se na vojne ladje, istotako tudi kristjani. Angleški vicekonzul prišel je turškim razbojnikom v roke, kateri so ga na kosce razsekali ter sežgali. Angleška bojna ladija vrgla je na mesto 15 granat, nasledek je, da je zgorelo pol mesta. Sedaj je v luki nastavljenih osem bojnih ladij, ki so pripravljene, mesto bombardovati, ako se napadi ponovijo. Kaj čudna varnost je na tem otoku, vzlic temu, da ga mirijo in kultivirajo skoraj vse evropske vlade.

(V Braziliji) živi mnogo Hrvatov ter tudi nekaj Slovencev. Oba naroda zavedata se tudi v tujini svoje krvne skupnosti. Hrvati so si osnovali v Porto Alegro društvo „Jugoslovanski orao“, h kateremu društvu so pristopili tudi vsi ondotni Slovenci. Skupno delijo svoje težave in veselje južno slovanski bratje tudi v daljni tujini.

Dopisi.

Od Kapele pri Radgoni. V kako žalostnih razmerah živimo Slovenci na meji, o tem se vedno žalibog mnogo pisari, ali malo stori. Murško polje je sicer sedaj še popolnoma slovenski kraj, katero se more ponašati tudi s precejšnjim številom zavednih moč iz kmetijskega stanu, le izjemno se kota tu in tam kaka smet po vetru.

Da bi se razširila narodna zavest in da si ljudje pridobijo potrebno omiko, imamo že sedem let bralno društvo. Toda nekdanja navdušenost za omenjeno društvo gine od leta do leta, im čé tako nadaljujemo, imeli bomo za malo let samo društveno omaro, napolnjeno s starimi časniki in raztrganimi knjigami. Predsedništvo premalo mara za razvitek društva in njegovo delovanje, zatoraj pada tudi število udov. Če vprašamo ljudi, zakaj ne obiskujejo bralne sobe, tedaj odgovarjajo, da ni nič za čitanje. Časniki navadno še le potem pridejo med narod, ko jih prej presodijo strogi gospodje, in po njihovem okusu jih samooblastno tudi večkrat zadržijo.

Zakaj?! Društvene knjige leže nevezane in raztrgane po policah, nove se ne kupujejo, mesečnih listov je premalo, „Zvona“ seveda ni — celo prejšnji letniki izginjajo, „Slovanske knjižnice“ in drugih poljudno pisanih zabavnih kakor tudi poučnih knjig ne dobiva narod v svoje roke.

Leži tu seveda kopica „Mohorjevih večernic“, nerazrežanih molitvenikov in drugega drobiža, toda to ima vsaki tudi doma, zatoraj mu ne treba posojevati. Kaj pa bi bilo če bi se te knjige darovale našim prekmurkim bratom, kateri pod težkim jarmom mažarske vlade ne dobe v roke slovenske knjige. Tudi druga bralna društva naj storijo tako, ker naši zapuščeni sosede bodo nam hvaležni za dobro delo, hvaležnost pa tudi rada obrodi dober sad.

Slovenski kmetje in mladenčji, oklenite se torej s staro navdušenostjo zopet bralnega društva, zahtevajte odločno, da dobite vse potrebne pripomočke za vašo izobrazbo in zabavo, ter krepko stojte tukaj na meji proti pritisku, kateri vam preti od sovražne strani. Vi pozvani krogi pa glejte, da zadovoljite zahtevam podanega vam naroda — ker nevarne sovražnike imamo v sosedstvu.

Od Sv. Križa pri Mariboru. (Shod, obrtnega društva v Celju) se je dne 23. avgusta t. l. za naše razmere prav dobro obnesel. Udeležba sicer ni bila tako ogromna kakor po drugih večjih krajih, ali to, kar je bilo navzočega, bili so sami trdni kmetje, domačini trpini, ki se morajo ubijati od zore do mraka za borni vsakdanji kruhek.

Ti žilavi, čez vse skrbni možje so z največjo marljivostjo poslušali, kar je govoril naš faran, g. dr. Radoslav Pipuš o potrebi dobrih cest sploh in katere korake bi bilo treba storiti, da bi okrajni zastop mariborski, ki pobira od občin osem odstotne doklade za vzdrževanje cest, tudi nekaj storil za naše ceste.

V mislih imamo pred vsem bisterničko-radičko cesto, ki veže Dravsko dolino z Zgornjo pesničko. Imenovana cesta bi bila za široko okoličje največjega pomena, ako bi bila res dobra cesta. To pa, žalibog, ni!

Bisternička grapa je po naravi dovolj priprava, da bi lahko peljala po njej primerna lepa cesta, kjer bi se ti ne bilo treba bati da zgubiš želodec, ako se le količkaj hitreje pelješ. Sedaj je napeljana ta cesta skoraj povsod na osovski strani hribov tako, da je spomladi in jeseni navadno sila blatna, po zimi pa ledena.

Bisternička cesta pa bi se dala zvečine prav lepo preložiti na senčne strani, in bila bi pripravna za vožnjo leto in dan. Tudi sedanja radička cesta, ki je na več krajih tako strma, da bi lahko obtičal, če si naložil za 4 kr. zavitek tobaka, da se z neprevelikimi troški prav ugodno preložiti.

Prizadete občine so izplačale v času, odkar so okrajni zastopi, že nad 20.000 gld. osem odstotnih doklad v cestne namene, a storilo se je dozdej za naše ceste še prav malo. Ako hoče biti okrajni zastop mariborski le količkaj pravičen, tedaj nam svoje podpore odreči ne more.

Drugi govornik, g. Dragotin Hribar iz Celja je s posebnim navdušenjem govoril o naših gospodarskih razmerah gledé na kupčijo, trgovino, obrtnijo: o škodljivem vplivu tujega kapitala; o izkoriščanju prirodnih zakladov domače zemlje; o važnosti narodovega izobraženja in o važnosti dobrih šol. Glavni nauk pa je bil: Kmet uči se, izobrazuj se, da si boš vedel pomagati sam — in pomagal ti bode tudi Bog!

Radi bi bili poslušali g. govornika še dalje, še tri ure, da ni tako hitro prišla ura za odhod.

Kot dodatek dnevnemu redu je bila razprava g. prof. Hauptmana o tvoritvi toče in o vplivu streljanja proti njej. Ta razprava je bila kmečkim poslušalcem sicer težko umljiva, vendar pa smo lahko razumeli vsaj toliko, da res pomaga pravočasno in dovolj močno streljanje proti toči. Slišali smo namreč, da se iz nevidnih vodenih sopar, ki plavajo v zraku, delajo oblaki, iz njih pa kristalizujejo drobne ledene iglice, ki včasih kot snežinke padajo na zemljo, včasih pa se vsled elektrike, katere je v zraku posebno ob nevihtah jako mnogo, naredi toča. To se zgodi mahoma v takih zračnih plasteh, kjer je popolnoma mirno t. j. kjer ni vetra. Tako mirno je

vsakokrat pred nevihto. Ako pa se nam posreči pravočasno pretresti zrak, tedaj preprečimo zledenje ledenih kapljic, torej tudi točo. Zrak pa pretresemo z močnim streljanjem. Streljanje torej ne prežene toče, ako se je že naredila, temveč le ovira, ako je pravočasno, da se toča ne more narediti.

V imenu kmetov se g. govornikom prisrčno zahvali domač župan kot predsednik zborovanja, ki bode nam ostalo v najboljšem spominu.

Narodno-gospodarske novice.

Spodnještajarskim sadjarjem!

V proslavo cesarjeve 50letnice priredila se je sadna razstava v „Nar. domu“ v Celji. Pri tej priliki skliče se pa tudi shod vseh spodnještajarskih sadjarjev. Kako potreben je bil tak shod, o tem smo bili že davno prepričani in smo tudi že dolgo gojili to željo, da bi se nam vsem nudila ugodna prilika, da se med seboj bolj spoznamo ter vso svoje delovanje uravnomo tako, kakor to zahtevajo skupni naši interesi. Sedaj se nam ponuja ugodna priložnost, da se snidemo na skupno posvetovanje, da razodenemo in razkrijemo vsak svoje dosedanje izkušnje ter na podlagi teh določimo pota, po katerih nam bode v prihodnje hoditi, da v medsebojni zastopnosti izberemo sredstva, katerih se nam bode posluževati, da bode naše delovanje toliko več sadu obrodilo in dobrih uspehov imelo. Dosihmal pač naši sadjarji niso bili v nikaki medsebojni zvezi, niti osebno se niso poznali, delovali so le bolj vsak zase, po svojih skušnjah in svojem znanji; oni niso imeli nikakih skupnih navodil in določil in gotova resnica je, da je bil med drugim tudi to vzrok, da se pri nas sadjarstvo še ni tako razvilo in tako visoko popelo, kakor mora to vsak pravi in pošten rodoljub pač iz celega srca želeli.

Ako se nam torej posreči, da v tem oziru krenemo na pravo pot, da postavimo z združenimi močmi umnemu sadjarstvu trden temelj, na katerem se bode potem krepko in čvrsto razvijalo, tedaj si ne bodemo le za dom in narod pridobili neizmernih in trajnih zaslug, temveč mi bodemo tako tudi najlepše proslavili presvitlega našega vladarja Franca Jožefa I, ki je sam v svoji blagosti in plemenitosti izrazil, da se naj njegova 50letnica obhaja splošni blaginji na korist in celi državi na čast in slavo! Pridite torej vsi, ki tako čutite in mislite, kakor naš presvitli vladar in 50letni jubilar, na sadjarski shod v Celje; naj se vam ne mili ne pota ne troškov, kajti skupno hočemo slovenski sadjarji pokazati, kako iskreno ljubimo svojega vladarja in kako smo pripravljeni zastaviti vse svoje telesne in duševne moči v ta namen, da se preuzvišene intencije in preblage želje Njih. Veličanstva uresničijo; pokazati hočemo celemu svetu, kako naša srca gorijo za korist narodne blaginje, za čast in lepoto naše domovine. V tem smislu in s temi besedami pozdravljamo prav iskreno vse naše sadjarje in jim kličemo iz celega srca: „Dobro došli!“ na sadjarskem shodu v Celji.

Dr. Jos. Serbec,
načelnik okraj. zastopa.

Dr. Ivan Dečko Fran Praprotnik,
podnačelnik okraj. zastopa. nadučitelj v Mozirji.

Dragotin Hribar,
okrajni zastopnik.

Poslano.

„Slov. Gospodar“ poroča v št. 33. z dne 18. avgusta t. l. o surovosti na železnici — povodom Marija-celjskega romanja preostro in krivo, češ, da sta v Au-Seewiesen čakala samo dva voza. Čakalo je istinito 7 osebnih in 15 tovornih voz, v ktere so bile postavljene provizorično klopi. Brzjavil sem dvakrat načelnikstvu v Kapfenberg, da naj nas sigurno pričakata posebna vlaka v Au-Seewiesnu in Kapfenbergu. In zgodilo se je tudi. — Prašičev maširati nihče ni videl in se s tem dopisnik le šali. — Tretjič, dež nas ni pral ampak solnce je celi dan pripekalo, da smo pač želeli, — grla prati. To spričujem podpisani ter svedočijo č. č. gg. kanonik A. Hajšek, M. Medved, Ant. Šebat itd. Resnica je, da nam je bilo tesno v vozovih. J. Lenart.

Koledar.

Petek (16.) Kornelij in Ciprijan, mm. — Sobota (17.) Rane sv. Frančiška; Lambert, škof. — Nedelja (18.) 16. pobinkoštna. Jožef Kupert; Tomaž. — Ponedeljek (19.) Januvarij, škof. — Torek (20.) Evstahij in dr. mm.; Suzana, muč. — Sreda (21.) Kvatre. Matevž, apostelj. — Četrtek (22.) Tomaž Vilanov. — Prvi krajec dne 23. ob 3. uri 45 minut zjutraj.

Loterijske številke.

Trst 10. septembra 1898: 75, 79, 22, 18, 64
Linc „ „ „ 32, 16, 89, 66, 77

Listnica uredništva.

Gospodoma O. Šijanec in Fr. Koebek potrjujemo, da ni nobeden njiju pisal novice iz Gornjegagrada v št. 36. „Domovine“ ter sploh z omenjenim poročilom v nikaki zvezi nista. Istotako potrdimo g. Henriku Teuš, da nima njegova oseba nič opraviti z dopisom iz Rečice. Ob jednem pa prosimo, naj se nam odslej prizanaša ter naj se ne zateka vsak k naši „listnici“; komur je vest mirna, ne bo se veliko brigal, česar ga ljudje dolže. Dokler se kaj resnično poroča — in resnično mora biti vsako poročanje — se poročevalcu tudi ničesar bati ni treba, ker resnica je Bogu in ljudem draga.

Izjava.

V št. 18 „Domovine“ z dne 6. maja t. l. 1898 izišel je članek pod napisom: „Gospodinja šola in ljubljanska tobačna tovarna“, kojega vsebina je bila v stanu, tako vodstvu, kakor tudi delavstvu c. kr. glavne tobačne tovarne na časti škodovati.

Ker pa so izhajale trditve dotičnega članka iz krivih obvestil, odtegnemo brez spodbiranja z obžalovanjem predbacivane obdolžitve dotičnega članka v to svrhu, da vstavi c. kr. glavno ravnateljstvo tobačne reže proti nam zapričeto sodno postopanje.

Oznaniilo.

Oddati je okrajni štipendij letnih 120 gld. za obiskovanje kmetijske šole v Grmu pri Novemestu.

Prošnje pošiljajo naj se okrajnemu odboru v Celji do 20. septembra 1898.

Okrajni odbor Celje, dne 9. sept. 1898.

(259)

Načelnik
dr. Josip Serbec.

Javna zahvala.

Štejem si v prostovoljno dolžnost se slavnemu ravnateljstvu praške zavarovalne banke „SLAVIJE“ v Ljubljani zahvaliti za točno in takojšno izplačanje celega zavarovanega zneska 700 gld. kot povrnitev nastale škode vsled požara dne 2. avg. ob 11. uri po noči.

Banka „SLAVIJA“ je še nadalje nakazala nagrado v znesku 30 gld. gasilec požarne brambe mozirske, katera edina je razširjenje ognja od mojega sredi trga Mozirje ležečega posestva zaobrnila.

Ker je banka „SLAVIJA“ naš edino domači zavarovalni zavod, naj velja tudi tukaj kot povsod geslo: „Svoji k svojim!“

Mozirje, dne 1. septembra 1898.

(258)

Ivan Tratnik l. r.
posestnik in gostilničar.

RAZGLAS.

Od okrajnega odbora v Slovenski Bistrici se razpisuje mesto okrajnega ubožnega zdravnika z letno plačo 500 gld. — Prošniki, kateri so slovenskega in nemškega jezika zmožni, naj vložijo svoje prošnje vsaj do 15. oktobra t. l. pri podpisaneu okrajnemu odboru.

Okrajni odbor v Slovenski Bistrici,
dne 9. septembra 1898.

(262) 2—1

Načelnik.

Vabilo.

Vodstvo južnoštajarskega hmelnjarskega društva vabi vse ude in sploh vse hmelnjarje

k glavni skupščini

katera se bode vršila

v torek, dne 20. sept. t. l. ob 8. uri zvečer

v Hausenlichlerjevi gostilni v Žalci.

Dnevni red obsega sledeče točke: 1. Poročilo o društvenem delovanju. 2. Račun za leto 1897. 3. Nasveti.

Društveno vodstvo pričakuje prav obilne udeležbe.

Posojilnica v Celji

naznanja, da radi pogrebni slavnosti presvit. cesarice in sadne razstave v „Narod. domu“ ne posluje v soboto dne 17., nedeljo dne 18., ponedeljek dne 19. in torek dne 20. septembra. Te dni je vsakoršen promet za stranke ustavljen.

(264)

Načelstvo posojilnice.

Rudolf Tabor

krojač

Celje, Gosposka ulica št. 5.

Priporoča se za izdelovanje oblek za gospode in dečke po najnovejših nošah.

Velika zaloga

vsakovrstnega modnega sukna ter izgotovljenih oblek za gospode in dečke.

Haveloki po najnižjih cenah.

Priporoča se za mnogobrojna naročila

Rudolf Tabor

(263) krojač v Celji. 10—1

„Slovarček“

jako pripravna knjiga, se nemščine, in

„Anglež“

se angleščine za potrebo naglo in brez učitelja priučiti, dobi se pri Jos. Paulin-u v Ljubljani Marijin trg št. 1, kakor tudi v mnogih knjigarnah. Plačilo naročila v pisemnih znamkah priložiti je najpripravnejše. (238) 5-3

(257) 3-1

Gostilna

ležeča ob glavni cesti, 10 minut od Celja oddaljena, je pod ugodnimi pogoji prodati, oziroma se da tudi v najem. — Več pove upravnistvo tega lista.

Hiša,

5 minut od kolodvora z vrtom in njivo, v kateri je tudi krčma, je pod ugodnimi pogoji prodati. — Več pove posestnica Terezija Lakner v St. Jurji ob juž. žel. šte. 28. (254)

Posestvo

z hišo, v kateri se nahaja gostilna, je radi preselitve pod ugodnimi pogoji takoj prodati. Več pove posestnik

Ivan Grilo
gostilničar

(261) 3-1

v Majland-u (Majland) p. Zidanmost.

Kot trgovski vajenec

se sprejme nadarjen in zdrav deček iz dobre hiše, z izvrstnim spričevalom, pri trdki (255) 3-1

Kavčič & Lilleg

„pri Zlatorogu“ v Ljubljani.

Učeneza,

ki je dovršil meščansko šolo ali pa par razredov kake srednje šole, sprejme takoj v uk trgovina Dragotin Hribar-ja v Celji.

Posebno ugodna prilika se nudi moškim, ki imajo par tisoč premoženja

s priženitvijo ali z nakupom

v nekem slovenskem trgu, kjer je vsled smrti tik sodnije stoječa krčma, z njo zvezana mesarija in kmetija brez gospodarja. — Kje? izve se pri uredništvu „Dom“.

Uljudnej pozornosti posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in želji tudi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot zaupni mož in posredovalec

z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta traja, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pisemne ponudbe pod „20.298“, Gradec, poste restante.

Peter Kostič v Celji

trgovina norimberško-galanterijskega in drobnega blaga

priporočila slavnemu občinstvu:

dežnike in solčnike, palice, srajce, ovrtnike, kravate in mašne, rokavice, pletene in glase, nogavice, modroce, ga-lošne, gumbi, mila, parfume in druge toaletne p-redmete.

Velik izbor krasnih nagrob-nih vencev in trakov.

Vse po zelo nizkih cenah.

V najem se da takoj posestvo

„Hamer“

pri Majšpergu ob cesti iz Ptuja v Rogatec na Dravinji. Njive, travniki in vrt blizu 40 oralov so zraven gospodarskega poslopja in enonadstropne gospodske hiše (graščinice). Ob cesti je tudi mlin na 3 kolesa in nova žaga (cirkular), ki ima vedno obilno vodne moči. Žaga in mlin (249) se tudi posebej dasta v najem 5-1. Več se izve v konventu oo. minoritov v Ptuj.

Dijake

na hrano in stanovanje sprejema se v Šolski ulici šte. 13, I. nadstropje. (234) 3-3

Posestvo

z dobro obdelanim vinogradom proda se pod lahkim plačilnim pogojem z letošnjim pridelkom, celo ali na drobno. Obsega čez 2 orala vinograda, 3 orala hrastovine in okoli 7 oralov njiv in travnikov z več kot 200 sadnih dreves. Lega lepa, razgled krasen, oddaljeno pičle pol ure od postaje Rečica na Paki. — Več pove

(241) 3-3

Marko J. Lipold

Pri posojilnici v Celji

odda se s 1. oktobrom 1898 služba

knjigovodje.

Plača po dogovoru, za sedaj do 900 gld. Prosilci naj blagovolijo instruirane prošnje do 24. septembra 1898 na posojilnico v Celji poslati.

(256)

Načelstvo.

PRISTEN

Cena zavoja 25 kr. (50 vinarjev)
vsebins 500 gramov.

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

Vinko Čamernik

kamnoseška in podobarska obrt v Ljubljani

nasproti mestne elektrarne.

Priporoča se častiti duhovščini v izvršitev umetnih in kamnoseških del kakor: altarjev, prižnic, obohajilnih miz, krstnih in kropilnih kamnov

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih grobnih spomenikov iz raznih marmorjev in granitov.

Izvršuje

kompletne rodbinske rakve in spomenike.

Strugarnica marmorja z električno silo.

Obrise in proračune na zahtevanje zastoj in franko!

(254)

Na prodaj

2-2

je malo posestvo obstoječe iz dveh novih malih zidanih hiš. Posestvo obstoji iz 4 parcel, leži blizu državne ceste, pri Grobelskem mostu v občini Sv. Peter v Savinjski dolini. Vse posestvo skup se proda za 1500 gld., pa se da tudi deliti. — Več pove uprav. „Domovine“.

Prijazno sobo

(248) 2-2

z dvema oknoma na cesti ter samosvojim uhodom oddati je s 1. oktobrom, Langenfeld, št. 3, I. nadstropje.

Št. 116.

(250) 2-2

Razpis

nadučiteljske in podučiteljske službe.

Na slovenski dvorazrednici pri Sv. Duhu na Ostrem Vrhju se razpisuje mesto nadučitelja z dohodki II. plačilnega razreda.

Ob enem se tudi razpisuje mesto podučitelja, oziroma podučiteljice v istem plačilnem razredu, s prostim stanovanjem, potrebno hišno opravo in kurjavo.

Prošnje naj se blagovolijo poslati podpisane vsaj do 24. septembra t. l.

Krajni šolski svet Sv. Duh na Ostrem Vrhju
pošta Luče-Leutschach, dne 31. avgusta 1898.

Vožnje karte in tovorni listi

(160) 42

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik
Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno
koncesijovana potovalna pisarna

E. Schmarda

v Ljubljani, Mar'je Terezije cesta št. 4, (prilije na levo).

Vse stroje za poljedelstvo.

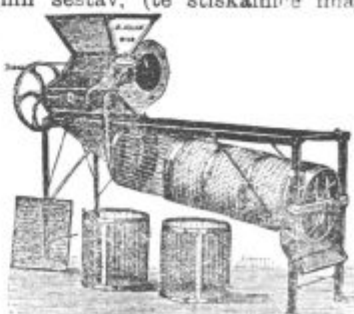
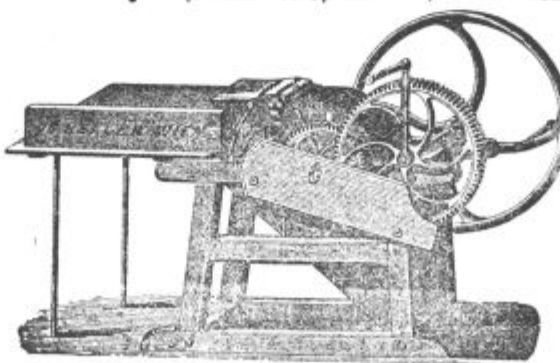
V novič znižane cene!

Trijeri (čistilni stroji za žito) v natančni izvršitvi. Sušilnice za sadje in zelenjavo. Škopilnice proti peronospori, zboljšani sestav Vermorelov.

Mlatilnice, mlinci za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje različnih sestav, (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč kakor hidravlične (vodovodne) preše.

Slamoreznice jako lahko za goniti in po zelo zmernih cenah.

Stiskalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

IG. HELLER na Dunaju II, Praterstrasse 49.

Zastopniki se iščejo. — Pred ponarejanjem se je treba varovati. (41) 22